

Onderwijsvisitatie Verpleegkunde

Een aanvullende beoordeling van de kwaliteit van de professionele bacheloropleiding Verpleegkunde aan de Vlaamse hogescholen

28 april 2015

Inhoud

Inleiding	3
Woord vooraf van de voorzitters	4
Hoofdstuk 1 Arteveldehogeschool	5
Hoofdstuk 2 Artesis Plantijn Hogeschool	6
Hoofdstuk 3 Erasmushogeschool Brussel	7
Hoofdstuk 4 Hogeschool Gent	8
Hoofdstuk 5 Hogeschool PXL	9
Hoofdstuk 6 Hogeschool West-Vlaanderen	10
Hoofdstuk 7 Karel de Grote-Hogeschool	11
Hoofdstuk 8 Odisee (voorheen Hogeschool-Universiteit Brussel)	12
Hoofdstuk 9 Odisee (voorheen Katholieke Hogeschool Sint-Lieven)	13
Hoofdstuk 10 Thomas More Kempen	14
Hoofdstuk 11 Thomas More Mechelen	15
Hoofdstuk 12 UC Leuven (voorheen Katholieke Hogeschool Leuven)	16
Hoofdstuk 13 UC Limburg (voorheen Katholieke Hogeschool Limburg)	17
Hoofdstuk 14 Katholieke Hogeschool Vives Noord	18
Hoofdstuk 15 Katholieke Hogeschool Vives Zuid	19
Conclusie	20

Inleiding

In het voorjaar van 2013 hebben de drie parallelle visitatiecommissies Verpleegkunde in opdracht van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad (VLUHR), de professionele opleidingen Verpleegkunde aan de Vlaamse hogescholen gevisiteerd. Dit initiatief kaderde, conform de decretale opdracht, in de werkzaamheden van de VLUHR met betrekking tot de organisatie en uitvoering van externe beoordelingen van het onderwijs aan de Vlaamse universiteiten, hogescholen en andere ambtshalve geregistreerde instellingen.

De bevindingen, conclusies en aanbevelingen van de visitatiecommissie werden vastgelegd in het visitatierapport “De onderwijsvisitatie Verpleegkunde - een evaluatie van de kwaliteit van de professioneel gerichte bachelor in de Verpleegkunde”, dat werd gepubliceerd op 12 juni 2014.

De betrokken opleidingen hebben vervolgens een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). De NVAO dient in haar besluit over deze opleidingen ook een oordeel te vellen over het al dan niet voldoen van de opleidingen aan de Europese richtlijn. Aangezien de rapporten geen expliciet oordeel bevatten over het al dan niet voldoen van de opleidingen aan de Europese richtlijn vraagt de NVAO in haar brief van 8 december 2014 een aanvullende beoordeling waarin een gemotiveerd oordeel uitgesproken wordt over het al dan niet voldoen van de opleidingen aan de Europese richtlijn.

In dit rapport geven de voorzitters van de drie parallelle visitatiecommissies informatie of de opleidingen Verpleegkunde al dan niet volledig voldoen aan de Europese richtlijn 2005/36/EG. Dit rapport wordt gepubliceerd als addendum bij het visitatierapport.

Woord vooraf van de voorzitters

In 2013 evalueerden drie parallelle visitatiecommissies de kwaliteit van de 15 opleidingen Verpleegkunde in Vlaanderen. De bevindingen, conclusies en aanbevelingen zijn vastgelegd in het visitatierapport dat in 2014 werd gepubliceerd. De opdracht van de visitatiecommissies was een uitspraak te doen over het beoogd eindniveau, het onderwijsproces en het gerealiseerde niveau, conform het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs.

Het beoogde eindniveau werd beschreven in het domeinspecifieke leerresultatenkader (DLR), opgesteld door de opleidingen en gevalideerd door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie. Naast de in Vlaanderen geldende decretale bepalingen en het DLR dienden de visitatiecommissies ook na te gaan of de opleidingen Verpleegkunde voldoen aan de Europese richtlijn betreffende de erkenning van beroepskwalificaties.

In de voorbeschouwing bij het visitatierapport Verpleegkunde hebben de commissies de context geschetst waarbinnen zij hun opdracht hebben uitgevoerd. De commissies hebben vastgesteld dat er niet alleen een discussie bestaat over een onderdeel van de Europese richtlijn, met name het aantal uren klinisch onderwijs, maar ook over de manier waarop klinisch onderwijs praktisch ingevuld wordt in het curriculum. Meer bepaald laat de omschrijving van klinisch onderwijs ruimte voor interpretatie op verschillende niveaus, zowel op het niveau van de Vlaamse Overheid en de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) als op het niveau van de opleidingen. Hoewel de parallelle commissies Verpleegkunde hiervoor begrip hadden, waren zij van mening dat het niet hun taak was om zich uit te spreken over de correcte interpretatie van de Europese regelgeving.

Om toch tot een beoordeling van de generieke kwaliteitswaarborgen binnen het accreditatiekader te kunnen komen hebben de parallelle commissies er vervolgens voor gekozen om zich voor het beoordelen van de kwaliteit van de opleidingen Verpleegkunde te richten naar de beoordelingscriteria van het accreditatiekader. Dit betekent dat de visitatiecommissies hebben gecontroleerd of de opleidingsdoelstellingen (GKW1) voldoen aan het domeinspecifieke leerresultatenkader (gevalideerd op EQF 6), of het onderwijsproces (GKW2) toelaat om deze doelstellingen te behalen en of de doelstellingen daadwerkelijk gerealiseerd worden (GKW3).

Dit heeft geleid tot een onderbouwde, autonome beoordeling van elke individuele opleiding, die terug te vinden is in het gepubliceerde visitatierapport.

Aangezien de NVAO vraagt om een uitdrukkelijke uitspraak over het al dan niet voldoen aan de Europese richtlijn, en gezien de discussie over de interpretatie van klinisch onderwijs, hebben de voorzitters bij de opleidingen bijkomende informatie opgevraagd over de omvang en de inhoud van de opleidingsonderdelen die volgens de opleidingen onder klinisch onderwijs ressorteren. In deze aanvullende beoordelingen geven de voorzitters aan of de opleidingen al dan niet volledig voldoen aan de Europese richtlijn. Deze aanvullende beoordelingen hebben niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleidingen.

Hoofdstuk 1

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Arteveldehogeschool

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vermeld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject ook een SWITCH-traject aan, voor wie een heroriëntatie op het domein van de verpleegkunde wil maken. Beide trajecten tellen 180 studiepunten en worden gespreid over drie opleidingsjaren.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepoint binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. De trajecten stemmen dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding verpleegkunde van de Arteveldehogeschool sinds 2010 opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger. De oorspronkelijke visitatiecommissie stelt vast dat het nieuw curriculum, dat in 2012-2013 van start ging, diverse deeldomeinen bestrijkt die eerder als afzonderlijke afstudeerrichtingen werden aangeboden en dat het daarnaast ook een aantal nieuwe domeinen integreert. Het nieuwe curriculum komt - in de visie van de visitatiecommissie - beter dan het uitdovend curriculum tegemoet aan de diplomaveisten van de brede bachelor verpleegkunde.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding zowel voor het basistraject als voor het SWITCH-traject 1291,5 uren klinisch onderwijs aan, bestaande uit stage in de verschillende zorgdomeinen. Per student wordt een individueel traject gepland om dit te garanderen.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 2

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Artesis Plantijn Hogeschool

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vermeld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject ook een traject voor werkstudenten aan. Het basistraject telt 180 studiepunten en wordt gespreid over drie opleidingsjaren. Het traject voor werkstudenten telt 122 studiepunten en biedt gegradueerden verpleegkundigen die reeds in de gezondheidssector werken de mogelijkheid om het bachelordiploma Verpleegkunde te behalen. Deze studenten krijgen een aangepast programma op basis van eerder verworven competenties en/of kwalificaties (EVC/EVK).

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepunten binnen de opleiding overeen komt met 25-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4500 en maximum 5400 uren. Conform de Europese richtlijn moet de opleiding 4600 uur theoretisch en klinisch onderwijs tellen, waarbij de duur van het klinisch onderwijs ten minste de helft van de minimumduur van de opleiding bedraagt. Het aantal uren klinisch onderwijs binnen de opleiding moet dus minimum 2300 uren en maximum 2700 uren tellen.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de hogeschool, conform de vigerende regelgeving, een breed georiënteerde opleiding aanbiedt die opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger. De oorspronkelijke visitatiecommissie stelt vast dat derde trajectfase nog een beperkte keuze voorziet tussen ziekenhuis-, kinder-, sociale of psychiatrische verpleegkunde, maar dat de opleiding aandacht heeft voor de zeven zorgdomeinen en probeert vanuit een brede benadering van verpleegkunde een evenwicht tussen die domeinen te vinden.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding 103,5 studiepunten klinisch onderwijs aan, bestaande uit stage en praktijkoefening in skills labs en met casussen. Deze studiepunten vertegenwoordigen 2.759,5 uren (of 26,66 studie-uren per studiepunten). Nog volgens de ontvangen informatie bedraagt het aandeel effectieve stage 37 weken of 66 studiepunten. Rekening houden met het berekende aantal studie-uren per studiepunten (26,66 studie-uren per studiepunten), bedraagt het aantal stage-uren 1759,5. Wordt enkel het aantal weken stage in rekening genomen, komt men bij een 38u-week tot 1406 uren.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 3

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Erasmushogeschool Brussel

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject ook een deeltijds traject voor werkstudenten aan. Beide trajecten tellen 180 studiepunten maar het deeltraject voor werkstudenten wordt gespreid over 4 jaar (in plaats van 3 jaar bij het basistraject) om de combinatie met een job mogelijk te maken.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepunten binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de studenten, conform de vigerende regelgeving, worden opgeleid tot breed inzetbare verpleegkundigen, aangezien zij doorheen het hele traject ervaring opdoen binnen alle zorgdomeinen. De oorspronkelijke visitatiecommissie vindt het positief dat de opleiding haar studenten opleidt tot generalistische verpleegkundigen die algemeen inzetbaar zijn. Tijdens hun opleiding komen de studenten in contact met zowel acute als chronische zorg binnen de zeven zorgdomeinen. Het curriculum bevat in het derde trajectjaar weliswaar nog een beperkte verdiepingsmodule (22 ECTS). Naast de gemeenschappelijke lesonderdelen kunnen de studenten zich in het laatste jaar dus toeleggen op acute zorg, chronische zorg (volwassene en kind), pediatrie, sociale gezondheidszorg, geestelijke gezondheidszorg. De oorspronkelijke visitatiecommissie ziet de voordelen in van een beperkte verdieping en bevestigt dat de opleiding formeel de wetgeving volgt.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding 1500 uren klinisch onderwijs aan in de vorm van stage, verspreid over de verschillende zorgdomeinen.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 4

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Hogeschool Gent

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject ook een brugopleiding aan. De brugopleiding biedt de gegradueerde in de verpleegkundige (HB05) of gebrevetteerde, met relevante werkervaring (die een attest van tewerkstelling voorlegt) de mogelijkheid om het diploma bachelor in de Verpleegkunde te behalen. Het basistraject telt 180 studiepunten gespreid over drie jaren. De brugopleiding omvat 180 ECTS, waarbij de student, op basis van EVK (eerder Verworven Kwalificaties) vrijstellingen krijgt, en een programma tussen 60 en 120 ECTS volgt.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepunten binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding verpleegkunde opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger en de zeven onderscheiden deeldomeinen van de verpleegkunde bestrijkt. Een concordantiematrix toont aan welke van de Europese richtlijnen in welk opleidingsonderdeel aan bod komen en toont de volledige dekking. De oorspronkelijke visitatiecommissie stelt vast dat met veel zorg gewaakt werd over het afdekken van de volle breedte van het domein van de verpleegkunde en is van oordeel dat de keuzemogelijkheden de student toelaat om een eigen profiel te geven aan zijn vorming, maar niet doorwegen op de doelstelling van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding 1440 uren klinisch onderwijs aan in de vorm van stage.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 5

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Hogeschool PXL

Zoals in *het oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject (180 ECTS) ook een traject voor werkstudenten aan: het ‘brugprogramma Verpleegkunde’ (120 ECTS). Deze variant biedt gegradueerde verpleegkundigen die reeds werken in de gezondheidszorg, de mogelijkheid om het diploma Bachelor in de verpleegkunde te behalen. Binnen dit traject voor werkstudenten wordt de student met een HBO5-diploma vrijgesteld voor 60 studiepunten.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepoint binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding sinds 2010-2011 conform de vigerende regelgeving breed georiënteerd is en ze studenten opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger. Doorheen het traject verschuift de focus van de gezonde mens, naar de zieke mens en vervolgens naar een specifieke doelgroep naar keuze (kinder-, psychiatrische -, sociale - of ziekenhuisverpleegkunde). Het keuzetraject omvat drie theoretische blokken van elk 5 ECTS die zich toespitsen op de specifieke doelgroep. Ongeacht het keuzetraject blijven de beoogde eindcompetenties dezelfde: de verpleegkundige rollen worden benaderd vanuit een bepaalde focus. De oorspronkelijke visitatiecommissie begrijpt dat de opleidingen de studenten al enige verdieping binnen een van de domeinen wil bieden, maar ze benadrukt dat de brede inzetbaarheid van de verpleegkundige het hoofddoel moet blijven, gezien de maatschappelijke ontwikkelingen (de vergrijzing, de groeiende vraag naar geestelijke gezondheidszorg en de toenemende nood aan chronische zorg). Het is de visitatiecommissie echter niet ontgaan dat de opleiding nog vrij ziekenhuisgeoriënteerd is, wat onder meer blijkt uit de casussen in de lessen, de inhoud van het skillslab en de toekenning van de stageplaatsen. Tegelijk heeft ze gemerkt dat zowel het werkveld als de opleiding er zich van bewust zijn dat de maatschappelijke nood aan verpleegkundigen in de andere domeinen zoals thuiszorg, ouderenzorg, gehandicaptenzorg, etc. is toegenomen. De opleiding is de goede richting ingeslagen om haar onderwijs daarop af te stemmen maar de visitatiecommissie moedigt zeker aan dat die vertaalslag naar het curriculum nog verstevigd wordt.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding 1374 uren klinisch onderwijs aan in de vorm van stage.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 6

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Hogeschool West-Vlaanderen

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject ook een traject voor HBO5 verpleegkundigen aan, die op basis van EVC/EVK studieduurverkorting krijgen, en dat geregistreerd is als studietraject voor werkstudenten. Het reguliere programma omvat 180 studiepunten en het studietraject voor werkstudenten maximaal 180 studiepunten.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepunten binnen de opleiding overeen komt met 30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding verpleegkunde opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger. De oorspronkelijke visitatiecommissie stelt vast dat de opleiding in haar doelstellingen expliciet en vroeg heeft gekozen voor een generalistische opleiding en dat de afstudeerrichtingen officieel verdwenen zijn in het programma maar dat een keuzetraject van 23 studiepunten wel is blijven bestaan in het derde jaar van het normtraject. Zij is van mening dat een zekere diepgang binnen de opleiding niet noodzakelijk een slechte zaak is. Bovendien is zij van mening dat de koppeling van deze diepgang aan de bachelorproef een goede insteek is. Gezien het spanningsveld om op te leiden tot algemeen verpleegkundige en de beoordeling van de kwaliteit van de bachelorproef, is de oorspronkelijke visitatiecommissie evenwel van mening dat dit keuzetraject niet ten volle past in de gemaakte keuzes. Een zekere mate van verdieping moet zeker kunnen, maar de grens van specialisatie lijkt hier overschreden te zijn zodat het programma niet voor alle trajecten het behalen van de nodige competenties in alle zorgdomeinen garandeert.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding 1860 uren klinisch onderwijs aan in de vorm van stage.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 7

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Karel de Grote-Hogeschool

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject (180 ECTS) ook een traject voor werkstudenten aan: het 'brugprogramma Verpleegkunde' (120 ECTS + 60 ECTS vrijstelling op basis van EVK) voor gegradueerde verpleegkundigen (met diploma HBO5 Verpleegkunde) die zich willen bijscholen tot bachelor in de Verpleegkunde.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepunt binnen de opleiding overeen komt met 28 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met 5040 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde 2520 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding sinds 2010-2011 studenten opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger en dat de opleiding diverse deeldomeinen bestrijkt die eerder als afzonderlijke afstudeerrichtingen werden aangeboden. In het eerste deeltraject wordt een brede oriëntatie in de verpleegkunde gegeven op theoretisch vlak. Vanaf het tweede deeltraject komen de studenten daadwerkelijk in contact met de onderscheiden doelgroepen en zorgcontexten. Dit faciliteert de student bij het maken van een gerichte en bewuste keuze voor een bepaalde doelgroep of leeftijdscategorie in het derde deeltraject en kan richtinggevend zijn voor de latere beroeps carrière. De opleiding verpleegkunde omvat in het derde jaar voor 13 ECTS keuzemogelijkheden (in het opleidingsonderdeel 'Verlenen van zorg op maat'). Daarnaast kan ook voor een deel van de stage (in het tweede en derde deeltraject) een bepaalde doelgroep of context gekozen worden. Ook de keuzestage werkt steeds toe naar het domeinspecifiek leerresultaat van 'verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger'. De oorspronkelijke visitatiecommissie is van oordeel dat de keuze de studenten toelaat om een eigen profiel te geven aan hun vorming, maar niet doorweegt, waardoor de doelstelling van 'verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger' niet in het gedrang komt.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding 2520 uren klinisch onderwijs (90 studiepunten) aan in de vorm van stage, praktijkoefening in skills labs, schrijven van de reflectieverslagen en het opbouwen van het portfolio. Het aandeel effectieve stage bedraagt 36 weken of 1368 uren.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 8

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Odisee (voorheen Hogeschool-Universiteit Brussel)

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject ook een traject voor werkstudenten aan. Beide trajecten tellen 180 studiepunten gespreid over drie jaren.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepoint binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding verpleegkunde een generieke opleiding aanbiedt waarin geen afstudeerrichtingen of keuzetrajecten meer aanwezig zijn. Volgens de oorspronkelijke visitatiecommissie heeft de opleiding hiermee duidelijk gevolg gegeven aan de Europese richtlijn ter zake. Zij heeft ervoor gekozen om in de basisopleiding studenten met een zo breed mogelijke kennis- en vaardigheidsbasis op te leiden en om specialisaties te voorzien in postgraduaats- of banaba-opleidingen. De oorspronkelijke visitatiecommissie stelt vast dat ook in het programma de keuze voor de generieke opleiding duidelijk aanwezig is. Voor wat betreft de 7 zorgdomeinen stelt ze vast dat deze allemaal behandeld worden gedurende de opleiding en dat het niet mogelijk is voor studenten om dit te mijden. Omwille van diverse redenen lukt dit niet allemaal tijdens de bedside stage, maar dit wordt door de opleiding opgevangen door het inrichten van specifieke evenementen (lezingen, themaweken, ...).

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding 1237 uren of 42 studiepunten klinisch onderwijs aan in de vorm van stage.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 9

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Odisee (voorheen Katholieke Hogeschool Sint-Lieven)

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject ook een traject voor werkstudenten aan en dit op twee locaties: Aalst en Sint-Niklaas. Beide trajecten tellen 180 studiepunten gespreid over drie jaren.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepoint binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding gericht heeft gekozen voor het aanbieden van een generieke opleiding en dat de vroegere afstudeerrichtingen werden afgeschaft. De opleiding heeft dus geen afstudeerrichtingen meer maar biedt studenten wel nog de mogelijkheid om in het derde jaar van de opleiding een keuzetraject te kiezen. Ter voorbereiding op deze keuze kan een student een stageplaats kiezen die aansluit op het gewenste traject of worden er inleefdagen georganiseerd. De opleiding geeft daarbij aan dat alle studenten voldoende brede basiskennis hebben om als verpleegkundige in alle settings aan de slag te gaan en dat het keuzetraject hen toelaat te verdiepen in hun interessegebied en/of nauwer aan te sluiten bij de noden van het lokale werkveld. In het oorspronkelijke visitatierapport stelt de commissie zich een aantal vragen bij de invulling van deze keuzetrajecten, zoals ook blijkt uit de eindbeoordeling van de afgestudeerden. Ze raadt de opleiding aan zich opnieuw te beraden over de relatie tussen de opleiding tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger en de vraag van het werkveld naar specifiekere profielen. Ze stelt verder vast dat de opleiding inspanningen doet om de 7 domeinen aan bod te laten komen. Via oriënterende stages, studienamiddagen, inleefdagen en lezingen tracht de opleiding de studenten toch met die domeinen in aanraking te laten komen waar bedside stages moeilijk zijn (voornamelijk verpleging van moeder en pasgeboren kind). Een bedside stage sociale verpleegkunde wordt enkel georganiseerd voor studenten uit dit keuzetraject. In het oorspronkelijke visitatierapport raadt de commissie de opleiding aan de relatie tussen de zeven zorgdomeinen en de keuzetrajecten te herbekijken en prioriteit te geven aan de brede inzetbaarheid eerder dan de verdieping.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding voor het basistraject 1410 uren klinisch onderwijs aan in de vorm van stage.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 10

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Thomas More Kempen

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, wordt de opleiding Verpleegkunde op twee campussen georganiseerd: Lier en Turnhout. Naast een basistraject (180 ECTS) en het 'brugprogramma na HBO5' (120 ECTS) die op beide campussen worden aangeboden, biedt elke locatie ook een eigen traject voor werkstudenten aan - 'HERO' te Lier (180 ECTS) en 'Route 45' te Turnhout (180 ECTS) - en een traject voor kandidaten verpleegkunde na een bachelor Vroedkunde.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepunt binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding sinds 2010-2011 studenten opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger en dat ze de diverse deeldomeinen bestrijkt die eerder als afzonderlijke afstudeerrichtingen werden aangeboden. Bij de curriculumhervorming werd hierop geanticipeerd door de eerste twee fasen generiek in te richten. De tweede opleidingsfase bevat vijf generieke modules: geriatrie, psychiatrie, pediatrie, sociale verpleegkunde en ziekenhuisverpleegkunde. De derde fase voorziet vijf majors over deze onderscheiden zorgdomeinen (9 ECTS keuze, binnen de leerlijn 'de verpleegkundige als klinisch beoordelaar en zorgverlener'). Ook de stage en de bachelorproef kunnen aansluiten bij de keuze van de student. De oorspronkelijke visitatiecommissie is van oordeel dat de keuzemogelijkheden de student toelaat om een eigen profiel te geven aan zijn vorming maar niet doorwegen op de doelstelling van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding 1326 uren klinisch onderwijs aan in de vorm van stage.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 11

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Thomas More Mechelen

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject (180 ECTS) en de 'brugopleiding Verpleegkunde' (120 ECTS) ook twee verkorte trajecten (verkort traject HBO5 - 117 ECTS en verkort traject toegepaste psychologie - 117 tot 125 ECTS, afhankelijk van het keuzetraject) en een avondprogramma aan.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepunt binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding sinds 2010-2011 studenten opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger en dat ze de diverse deeldomeinen bestrijkt die eerder als afzonderlijke afstudeerrichtingen werden aangeboden. Bij de curriculumhervorming werd hierop geanticipeerd door de basis- en de verbredingsfase generiek in te richten. De tweede opleidingsfase bevat vijf generieke modules: geriatrie, psychiatrie, pediatrie, sociale verpleegkunde en ziekenhuisverpleegkunde. In de derde fase laat het keuzetraject ziekenhuis-, pediatrie-, sociale- en psychiatrie verpleegkunde een verdiepende oriëntatie op een bepaald domein van de zorg toe (voor 14 ECTS). Daarnaast bestrijkt de keuzemodule (3 ECTS) diverse thema's: de allochtone zorgvragen, zelfzorg voor verpleegkundige, thuiszorg en andersvaliden. Ook de stage en de bachelorproef kunnen aansluiten bij de keuze van de student. De oorspronkelijke visitatiecommissie heeft waardering voor de keuze, conform de visie op verpleegkunde, die geriatrie bewust integreert in de generieke opleidingsonderdelen, de projectweek in de eerste fase en het specifiek geriatrisch stagetraject en de projectweek 'in de ban van ouderenzorg en geestelijke gezondheidszorg', de duidelijke aandacht voor chronische ziekten en anticipatie op de zorgeffecten van de vergijzing van de bevolking. Ze is van oordeel dat de keuzemogelijkheden de student toelaat om een eigen profiel te geven aan zijn vorming maar niet doorwegen op de doelstelling van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding 1398 uren klinisch onderwijs aan in de vorm van stage.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 12

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

UC Leuven (voorheen Katholieke Hogeschool Leuven)

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject (180 ECTS) ook twee opleidingsvarianten aan: een brugopleiding (120 ECTS) voor gegradueerden verpleegkundigen die zich willen bijscholen tot Bachelor in de verpleegkunde en een deeltijds traject voor volwassenen (180 ECTS).

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepunt binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding sinds 2010-2011 studenten opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger. De oorspronkelijke visitatiecommissie heeft begrepen dat de opleiding mikt op een generiek, geïntegreerd, actueel en flexibel programma. Zowel de opleiding als het werkveld zijn zich ervan bewust dat de maatschappelijke nood aan breed inzetbare verpleegkundigen is toegenomen en dat het onderwijs zich daarnaar moet organiseren. De opleiding vindt het echter niet evident om binnen de huidige driejarige opleiding de studenten op te leiden tot de vooropgestelde niveaus van het competentieprofiel in de lijn van het kwalificatieniveau 6 en tegelijk te voldoen aan de Europese regelgeving omtrent stage. Ook de oorspronkelijke visitatiecommissie ziet in dat het inspelen op de dubbele vraag naar enerzijds breed inzetbare en anderzijds hooggeschoolde verpleegkundigen een uitdaging vormt voor het onderwijs. Zij is van mening dat deze opleiding - hoewel de traditionele oriëntatie op de algemene ziekenhuiszorg nog voelbaar is - de verschillende domeinen in haar programma aan bod laat komen.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding 1406 uren klinisch onderwijs aan in de vorm van stage.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 13

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

UC Limburg (voorheen Katholieke Hogeschool Limburg)

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject (180 ECTS) ook twee opleidingsvarianten aan: een brugopleiding (120 ECTS) voor gegradueerden verpleegkundigen die zich willen bijscholen tot Bachelor in de verpleegkunde en een 'Route 33', een deeltijds traject voor werkstudenten (180 ECTS).

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepunt binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding sinds 2010-2011 studenten opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger. De laatste jaren maakt de opleiding werk van een breed programma waarin alle zorgdomeinen en patiëntengroepen aan bod komen. In het derde trajectjaar volgen de studenten naast een gemeenschappelijk programma een keuzetraject: ziekenhuisverpleegkunde, kinderverpleegkunde, psychiatrische verpleegkunde, geriatrische verpleegkunde of sociale verpleegkunde. Het gemeenschappelijk programma omvat de opleidingsonderdelen Bachelorproef, Persoonsontwikkeling en Zorgmanagement. Hoewel de keuzetrajecten een verdieping betekenen, blijven de beoogde eindcompetenties dezelfde. Bovendien heeft de oorspronkelijke visitatiecommissie gemerkt dat de opleiding binnen de keuzetrajecten bewust verbredende modules heeft ingevoerd, zodat er zowel aandacht blijft voor chronische als acute zorgverlening. Ze waardeert dat het evenwicht daartussen op die manier gegarandeerd blijft en dat de studenten een breed overzicht houden. Niettemin vindt de visitatiecommissie dat de opleiding de omvang van de keuzetrajecten moet afbouwen en verder moet evolueren naar een meer generalistische opleiding, om de brede inzetbaarheid nog meer te garanderen en om zo in te spelen op de toenemende vraag naar verpleegkundigen in de verschillende zorgdomeinen.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding 1292 uren klinisch onderwijs aan in de vorm van stage.

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 14

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Katholieke Hogeschool Vives Noord

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde naast een basistraject (180 ECTS) ook een traject voor werkstudenten (120 ECTS) aan.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepunt binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* meldt dat de opleiding sinds 2010-2011 studenten opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger. De keuzetrajecten die nog steeds bestaan in de opleiding zijn volgens de oorspronkelijke visitatiecommissie een duidelijk teken dat de opleiding nog sterk worstelt met de eigen profilering. De oude afstudeerrichtingen zijn omgevormd tot keuzetrajecten, zoals de Europese richtlijn voorschrijft, maar het is onduidelijk wat de opleiding hier in de toekomst mee wil doen. Uit de gesprekken kon opgemaakt worden dat de opleiding niet ten volle meer achter alle keuzetrajecten staat, maar dat men zich hier niet ten volle durft over uit te spreken. De opleiding is zoekende naar een eigen identiteit maar richt zich sterk op de associatie, waardoor noodzakelijke keuzes te lang op zich laten wachten. De visitatiecommissie heeft een zelfde gevoel bij de organisatie van het studietraject voor werkstudenten. Hoewel de instelling deze inricht, bemerkt de visitatiecommissie weinig enthousiasme hierover. Ze merkt ook dat men uitsluitend de aanwezige elementen uit het basistraject gebruikt om het traject voor werkstudenten vorm te geven. Tijdens de gesprekken hoorde de visitatiecommissie dan ook over plannen om dit traject in de toekomst niet meer in te richten. Ze raadt de opleiding aan om in beide gevallen duidelijke beslissingen te nemen en het profiel van de opleiding scherp uit te tekenen in een herwerkt programma. Daarnaast merkt de visitatiecommissie ook dat er een sterke band bestaat tussen de opleiding en het lokale werkveld en dat de opleiding studenten aflevert die perfect passen binnen de lokale afzetmarkt. Ze waarschuwt hier wel voor het feit dat de opleiding algemeen ziekenverplegers dient af te leveren die ook in een breder veld aan de slag moeten kunnen gaan en raadt de opleiding aan deze keuzes ook bewuster te maken om een verenging van het uitstroomprofiel te vermijden. Een ander, eerder negatief profilerend element van de opleiding is het feit dat de geestelijke gezondheidszorg weinig in het programma aanwezig is. Ook dit is een aandachtspunt voor de komende jaren.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding in het basistraject 1216 tot 1248 uren klinisch onderwijs aan in de vorm van stage (afhankelijk van het gekozen interessegebied).

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Hoofdstuk 15

Aanvullende beoordelingen van de professionele bachelor Verpleegkunde

Katholieke Hogeschool Vives Zuid

Zoals in het *oorspronkelijke visitatierapport* vastgesteld, biedt de opleiding Verpleegkunde het basistraject (180 ECTS) aan op twee locaties: Kortrijk en Roeselare. Naast het basistraject biedt de campus Kortrijk een studietraject voor werkstudenten (maximaal 180 ECTS) en de campus Roeselare een HBO5 brugtraject (maximaal 120 ECTS) aan.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie met betrekking tot de studiebelasting opgevraagd. Daaruit blijkt dat een studiepunt binnen de opleiding overeen komt met 26-30 uren aan onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Het basistraject stemt dus overeen met minimum 4680 en maximum 5400 uren. Daarvan moet conform de Europese richtlijn de helft aan klinisch onderwijs besteed worden, zijnde minimum 2340 uren en maximum 2700 uren.

Het *oorspronkelijk visitatierapport* vermeldt dat de opleiding sinds 2010-2011 studenten opleidt tot verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger, maar de commissie stelt wel grote keuzetrajecten vast. In het basistraject kan men in het derde jaar kiezen voor de opties geriatrische -, sociale -, kinder- en ziekenhuisverpleegkunde. In het studietraject voor werkstudenten kan men kiezen voor psychiatrische -, geriatrische -, sociale - en ziekenhuisverpleegkunde. Afhankelijk van de locatie zijn nog individuele verschillen in het programma mogelijk. Tijdens de gesprekken met de docenten merkte de commissie op dat er niet alleen in de doelstellingen maar ook in het programma weinig veranderingen vast te stellen zijn naar aanleiding van de omvorming naar keuzetrajecten. Tijdens de gesprekken gaf men wel aan meer op zoek te zijn naar de gemeenschappelijkheid in de keuzetrajecten en dat men in de toekomst aanpassingen plant, maar op het ogenblik van het visitatiebezoek waren hiervan nog geen concrete sporen van terug te vinden. De visitatiecommissie is van mening dat de opleiding dit zo vlug mogelijk dient op te pakken. Hierbij is het ook belangrijk dat dit campusoverschrijdend wordt aangepakt.

Voor de aanvullende beoordeling hebben de voorzitters bijkomende informatie opgevraagd met betrekking tot het klinisch onderwijs. Volgens de ontvangen informatie biedt de opleiding - campus Kortrijk in het basistraject 1322 uren klinisch onderwijs aan in de vorm van stage; voor campus Roeselare ligt het aantal uren klinisch onderwijs tussen 1241 en 1288 uren (afhankelijk van het gekozen interessegebied).

Op basis van de bovenstaande gegevens besluiten de voorzitters dat de opleiding niet volledig voldoet aan de Europese richtlijn. Deze vaststelling heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleiding.

Conclusie

Gegeven de bovenstaande vaststellingen concluderen de voorzitters dat geen enkele opleiding Verpleegkunde volledig voldoet aan de Europese richtlijn betreffende de erkenning van beroepskwalificaties. Deze conclusie heeft niet geleid tot een heroverweging van de oorspronkelijke beoordelingen van de generieke kwaliteitswaarborgen van de opleidingen Verpleegkunde.

Namens de voorzitters

Bart Coigniez

John de Best

Ton Kallenberg